

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**
Directie Regio

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 13 maart 2019
Betreft Bestuurlijk Overleg Groningen

Ons kenmerk
DGBI-DR / 19065912

Bijlage(n)
6

Geachte Voorzitter,

Op 11 maart jl. heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden over de versterkingsopgave en het Nationaal Programma Groningen tussen de provincie Groningen, de betrokken gemeenten en het kabinet, vertegenwoordigd door de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en mijzelf. Met deze brief informeer ik uw Kamer, mede namens de minister van BZK, over de uitkomsten van dit overleg.

Tijdens het vorige bestuurlijk overleg van 15 februari jl. zijn afspraken gemaakt over de nieuwe versterkingsoperatie (Kamerstuk 33529, nr. 581). Daarbij is geconstateerd dat de uitvoering kon starten in die gemeenten waarvoor een plan ligt met voorlopige goedkeuring (vanuit het oogpunt van veiligheid) van Staatstoezicht op de Mijnen (SodM). In de tussentijd is hard gewerkt door Rijk en regio, en in alle gemeenten wordt gestart met de opname en beoordeling van de eerste adressen die behoren tot de hoogste risicocategorie. Vele bewoners zijn inmiddels per brief door gemeente en Nationaal Coördinator Groningen (NCG) geïnformeerd.

In het bestuurlijk overleg van 11 maart zijn vervolgspraken gemaakt over de capaciteit, de aanpak van zorggebouwen, de batch 1588 en de aansturing van de versterkingsoperatie. Ook zijn er afspraken gemaakt over het Nationaal Programma Groningen (NPG). Als bijlage bij deze brief gaan de Bestuursovereenkomst NPG, het stuk 'Een programma dat groeit; afspraken over het Nationaal Programma Groningen', een overzicht van uitgangspunten voor de governance van de versterking, het document 'afspraken capaciteit' en de bijbehorende 'stand van zaken capaciteit' van de NCG, en een overzicht van moties van uw Kamer die in deze stukken worden geadresseerd.

Nationaal Programma Groningen

In de door Rijk en regio ondertekende bestuursovereenkomst is de governance van het NPG uitgewerkt. De bestuursovereenkomst is bijgevoegd als bijlage bij deze brief. Dit is het vervolg van de op 5 oktober 2018 overeengekomen uitgangspunten, waarmee de programmalijnen Kracht en Trots, Energie en Economie in overleg met de regio zijn vertaald naar pijlers die op lokaal en regionaal niveau worden uitgevoerd. De verwachting is dat er op regionaal niveau meer aandacht is voor economische structuurversterking, natuur, energie en

klimaat, waar er op lokaal niveau juist aandacht is voor stads- en dorpsvernieuwing. De regionale bestuurders verwachten voor de zomer overeenstemming te bereiken over de exacte verdeling van de middelen over lokale en regionale doelen. In de tussentijd willen zij, in nauwe samenwerking met gemeenteraden en Provinciale Staten de inhoudelijke doelen nader uitwerken.

Wel wordt nu gestart met een aantal projecten binnen het NPG. Nadat vorig jaar al voor 50 miljoen euro aan projecten is toegekend, worden nu de eerste projecten voor 2019 gehonoreerd. Deze projecten richten zich onder meer op erfgoed en bewonersinitiatieven, waaronder een toneelstuk voor en door kinderen in het aardbevingsgebied. Ook wordt per gemeente 15 miljoen euro gereserveerd voor projecten in stads- en dorpsvernieuwing. Daarnaast wordt invulling gegeven aan enkele bestuurlijke afspraken, zoals de bijdragen uit het NPG aan de financiering van batch 1588 en aan het Zorgprogramma.

Batch 1588

In de zomer van vorig jaar is besloten dat de versterking van batch 1588 door kon gaan. Het gaat om de 1588 woningen waarvoor versterkingsadviezen zijn afgegeven en waarvan de eigenaren de keus hebben dit versterkingsadvies uit te laten voeren. Zo willen Rijk en regio tegemoetkomen aan gewekte verwachtingen bij bewoners. De afgelopen maanden hebben het Rijk en betrokken gemeenten overlegd over de uitvoering en financiering. Maandag 11 maart hebben de minister van BZK en ik een convenant met de vier betrokken gemeenten gesloten, waarin afspraken zijn gemaakt over de uitvoering. De gemeenten gaan de aanpak uitvoeren met lokale dorps- en wijkplannen, in afstemming met hun eigen lokale partners. Zo ontstaat meer ruimte voor lokaal maatwerk en inbreng en afstemming van bewoners. Via een specifieke uitkering zullen de minister van BZK en ik gemeenten voorzien van een eerste tranche van 42 miljoen euro.

Bevingsbestendige zorg

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) heeft uw Kamer op 11 maart jl. per brief geïnformeerd over het convenant 'Groninger Zorgakkoord' waarin is afgesproken dat de Zorgvisie zoals die door de Stuurgroep Zorg is voorgesteld, gerealiseerd zal worden. Met het Zorgakkoord slaan kabinet, regio, zorgaanbieders, woningcorporaties, zorgkantoor en -verzekeraar Menzis en de NCG de handen ineen om ervoor te zorgen dat Groningers in het aardbevingsgebied ook in de toekomst dicht bij huis kwalitatief goede zorg en behandeling in de regio krijgen. De samenwerkingsafspraken zijn ook een belangrijke aanjager voor innovatie en vernieuwing in de zorgsector. In het Zorgakkoord staan afspraken die voortkomen uit de visie "(Bevings-)bestendige zorg in Groningen, toekomstperspectief en versterken" die de Stuurgroep Zorg op 8 oktober heeft gepresenteerd. In deze visie is vastgesteld hoe de zorginfrastructuur voor intramurale ouderenzorg, gehandicaptenzorg en geestelijke gezondheidszorg in het aardbevingsgebied eruit moet zien. In de visie staan voorstellen voor vernieuwing en verbetering van de invulling van de zorg in het gebied, als antwoord op de toekomstige zorgvraag. Met het Groninger Zorgakkoord zetten alle partijen zich gezamenlijk in om deze visie te realiseren.

Aansturing van de versterking

Tijdens het bestuurlijk overleg zijn de uitgangspunten vastgesteld voor de governance van de versterkingsaanpak voor gebouwen die onder de nieuwe aanpak vallen (zie bijlage). We hebben overeenstemming bereikt over de taakverdeling tussen het Rijk en de gemeenten. De minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) – als verantwoordelijke voor de veiligheid – belegt het oordeel welke huizen versterkt moeten worden en binnen welke randvoorwaarden bij een onafhankelijk instituut met deskundigen. Het streven is om dit instituut samen met het nog op te richten Instituut Mijnbouwschade Groningen onder te brengen in één zelfstandig bestuursorgaan.

De gemeenten worden verantwoordelijk voor de uitvoering van de versterking binnen de besluiten en kaders van het onafhankelijk instituut; deze bieden voldoende ruimte om de versterking in de lokale situatie in te passen en koppelkansen te benutten, ook met betrekking tot de tijdsperiode van versterking. De gemeenten zijn opdrachtgever van de uitvoeringsorganisatie.

Ook hebben we afspraken gemaakt over de rol van bewoners en eigenaren, de positie van maatschappelijke organisaties, de toezichtsrol van SodM en een escalatiemechanisme in geval partijen het niet eens zijn over wat nodig is om de veiligheid te garanderen. Ik ben verheugd dat we deze uitgangspunten op constructieve wijze met elkaar hebben kunnen vaststellen, waarbij alle partijen hun verantwoordelijkheid kunnen waarmaken. De komende tijd zullen de afspraken voor zover mogelijk worden uitgewerkt in een beleidsregel voor de korte termijn en in een wetsvoorstel voor de lange termijn. Mijn streven is deze beleidsregel in april af te ronden.

Uitvoering en capaciteit versterking

De nieuwe aanpak loopt. Een aantal gemeenten heeft hun plan van aanpak gereed. Op dit moment wordt in alle gemeenten gestart met de opname en beoordeling van de eerste adressen die behoren tot de hoogste risico categorie. De meeste gemeenten hebben hun bewoners hierover reeds geïnformeerd, op korte termijn zullen alle gemeenten dit doen. We delen met elkaar de urgentie om bewoners duidelijkheid te geven.

De capaciteit voor opname is groter dan de capaciteit voor beoordelen en bouwen. De gemeenten, provincie, NCG, de minister van BZK en ik doen er alles aan om de capaciteit voor beoordelen te vergroten. Rijk en Regio hebben op 11 maart jl. goede afspraken gemaakt. Zo wordt gezamenlijk opdracht gegeven aan een externe onafhankelijke partij om een analyse te maken van de mogelijkheden om de capaciteit structureel te vergroten. Na het Bestuurlijk overleg van 15 februari jl. zijn de eerste maatregelen al in gang gezet om de capaciteit te verhogen naar 2000-2400 beoordelingen in 2020. Regio en Rijk doen er alles aan om de capaciteit verder op te voeren, en hebben het voornemen om vanaf 2020 structureel 4.000 adressen per jaar van een beoordeling te voorzien. Hiervoor is, naast de uitbreiding van de capaciteit, ook een geslaagde versnellingsaanpak een voorwaarde. Alle partijen hebben zich gecommitteerd aan de ontwikkeling van een maatschappelijk verantwoorde versnellingsaanpak. Er ligt een gezamenlijk plan

van aanpak waarmee we de opname, beoordeling en realisatie significant kunnen versnellen.

Onderdeel van de versnellingsaanpak is de typologieaanpak: toepassing van standaard versterkingsoplossingen voor huizen van hetzelfde type. Dit laat onverlet dat elk huis een eigen opname krijgt, maar zorgt wel voor een hoger tempo in de beoordeling.

Ik geef TNO de opdracht om de typologieaanpak te valideren. Naar verwachting kunnen we de eerste versnellingsmaatregelen eind 2019 implementeren. Dit zal een positief effect hebben op het aantal mogelijke beoordelingen. De doorlooptijden worden korter waardoor meer kan worden gedaan worden in dezelfde tijd.

Inpassingskosten

Rijk en regio hebben vastgesteld dat zich mogelijk nog ongedekte kosten voor de uitvoering van de versterkingsopgave kunnen voordoen. Dit betreft kosten voor de fysieke inpassing van de versterking, bijvoorbeeld voor de infrastructuur, en proceskosten die bij gemeenten landen. Het Rijk stelt zich voor € 75 miljoen garant voor deze kosten. Hiervan is € 50 miljoen bestemd voor fysieke inpassingskosten. Gemeenten ontvingen de afgelopen jaren gezamenlijk € 10 miljoen per jaar voor diverse aanvullende proceskosten als gevolg van de aardbevingen. Het Rijk garandeert dat gemeenten dit bedrag blijven ontvangen gedurende de looptijd van de versterkingsoperatie, met een minimum van 5 jaar. Minimaal de helft hiervan (€ 25 miljoen) wendden gemeenten aan voor proceskosten van versterking.

Eric Wiebes
Minister van Economische Zaken en Klimaat